

OTSUS

23.11.2023 nr 5-5/2023-041

Koondumisele nr 21/2023 BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfond/Osaühing VKG ELEKTRIVÕRGUD ja OÜ VIRU RMT ettevõtja osa loa andmine

1. Koondumine

24.10.2023 esitas BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfondi (registrikood 16811551) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfond ja AS KIRDE ELEKTER (registrikood 16565543) ning KIRDE VARAD AS (registrikood 10490531) 17.10.2023 ostu-müügilepingu (leping). Lepingu kohaselt kavatakse BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfond omandada 100 % Osaühingu VKG ELEKTRIVÕRGUD (registrikood 10855041) osadest. BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfond kavatakse omandada OÜ VIRU RMT (registrikood 10773648) ettevõtja osa (elektritaristu hooldusteenuste ettevõtte) konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 19 lg 3 tähenduses. Tehingu osaks on ka, et BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfond kavatakse omandada VIRU KEEMIA GRUPP AS-lt (registrikood 16627014) administratiivteenuste kaitse, mis osutab VIRU KEEMIA GRUPP AS-s kontsernisisesid teenuseid.

Tehingute tulemusena omandab BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfond valitseva mõju Osaühingu VKG ELEKTRIVÕRGUD ja OÜ VIRU RMT ettevõtja osa üle KonkS § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 26.10.2023 üldnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

2. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Kõnesoleva koondumise osalisteks on BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfond ning Osaühing VKG ELEKTRIVÕRGUD ja OÜ VIRU RMT.

BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfond on Eestis registreeritud usaldusühing, mille täisosanikuks on Eestis registreeritud äriühing OÜ BaltCap Infrastructure Management II, mis kuulub omakorda AS-i BaltCap valitseva mõju alla. AS BaltCap on era- ja riskikapitalifonde haldav ettevõtja. AS-i BaltCap suuremad aktsionärid on füüsiline isik Peeter Saks (isikukood

[...]), füüsiline isik D.D. (Läti isikukood [...]), OÜ Mvest Consulting (registrikood 11223157) füüsiline isik S.G. (isikukood [...]) ja Blatt OÜ (registrikood 14122928). AS-ga BaltCap seotud investeerimisfondide usaldusosanikeks on fondi investorid. BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfondi investorite hulka kuuluvad muu hulgas Euroopa Investeerimispank, LHV, Swedbank AS, SEB pensionifondid ja Citadele pank.

BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfondi valitseva mõju alla hetkel kuuluvad ettevõtjad tegelevad biokütusel elektri jaama tegevusega Leedus (Forest Investment UAB); koolide arendamisega Leedus (Knowledge Investments UAB); valdusfirmade tegevusega Leedus (Moelta UAB ja tema tütarettevõtjad Investiciju uostas UAB ja Safe community UAB), hariduse infrastruktuuri rahastamisega Leedus (Nullus UAB); valdusfirmade tegevusega (Urban Revitalisation UAB ja tema tütarettevõtja UAB Venetus Capital), projekteerimisega, tuuleenergia tootmise ja müügiga ning elektri tootmisega ja jaotusega Leedus (Zvirgzdaiciu Energija UAB ja tema tütarettevõtja UAB Vilinaus saules parkas); teravilja (v.a riis), kaunviljade kasvatamisega, elektri ja gaasi tootmisega Lätis (Anaerobic Holding SIA ja tütarettevõtjad Agro Iecava SIA, RZS ENERGO SIA, AD Biogazes stocija SIA ning BM Holding SIA).

AS BaltCap on lisaks BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfondile seotud valitseva mõju kaudu veel mitme teise investeerimisfondiga, millel on valitsev mõju või muu osalus ettevõtjates, mis tegutsevad väga erinevates valdkondades Eestis, Leedus, Lätis, Rootsis ja teistes riikides. Sellisteks ettevõtjateks on ettevõtjad, kes tegelevad värske liha ja lihatoodete töötlemise ja müügiga (UAB Krekenavos Agrofirma), infotehnoloogia lahenduste pakkumisega transpordisektorile (Andmelogistika OÜ, millele kuulub enamusosalus Ridango AS-is), kultuuri-, meelelahutus-, spordi- jm ürituste piletite müügi vahendamise ja Balti riikides (AS Piletilevi Group ja tema tütarettevõtjad), raamatute jae- ja hulgimüügiga, raamatukirjastamisega ning toitlustusteenuse pakkumisega Eestis (RAHVA RAAMAT Aktsiaselts ja tema tütarettevõtjad), sotsiaalhoolekande teenuste pakkumisega Lätis (Adoro SIA ja tema tütarettevõtjad). Samuti kinnisvarateenuste osutamisega Eestis (BPT Real Estate AS ja Workland Holding OÜ ja nende tütarettevõtjad), müügiautomaatide ja kohviteenuste osutamisega (Coffee Address OÜ), ärinõustamise ja juhtimisalase nõustamisega (Osaühing Hansab Group ja tema tütarettevõtjad), valdusfirmade tegevusega Eestis (BCDAB Invest OÜ; BT Investeeringud OÜ), spordiklubi opereerimisega (Impuls EE OÜ ja Lemon Gym OÜ), ilu- ja kosmeetikatoodete jae- ja hulgimüügiga online, offline ja e-poodides ning iluteeninduses kasutatava salongisisustuse ja mööbli jaemüügiga (Osaühing Tradehouse ja tema tütarettevõtjad).

Osaühing VKG ELEKTRIVÕRGUD on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab valitsevat mõju KIRDE ELEKTER AS, mille aktsionärid on Osaühing ALVEKOR, REVELLIS Invest OÜ, SERGOS INVEST OÜ ning Osaühing Tristen Trade. Osaühing VKG ELEKTRIVÕRGUD põhitegevusaladeks on elektrienergia müük ning elektrienergia võrguteenuse osutamine jaotusvõrgu kaudu. Võrguteenuseid osutab ettevõtja Ida-Virumaal ja teeninduspiirkond hõlmab järgmiste omavalitsuste territooriume: Narva linn, Narva-Jõesuu linn ja Sillamäe linn (v.a Sillamäe sadama piirkonnas, kus osutab võrguteenuseid Silpower Aktsiaselts).

OÜ VIRU RMT on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab valitsevat mõju VIRU KEEMIA GRUPP AS. OÜ VIRU RMT tegevusalaks on tööstuslike masinate ja seadmete paigaldus, elektri- ja sidevõrkude ehitus, kütte-, ventilatsiooni-, ja kliimaseadmete paigaldus, muude metallkonstruktsioonide ja nende osade tootmine ning muud eriehitustööd. Kõnesolevas koostöös loetakse OÜ VIRU RMT ettevõtja osaks majandusüksus, mis tegeleb elektri- ja sidevõrkude ehituse ning hooldusega.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

3.2 Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määrus nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

AS-i BaltCap fondidega valitseva mõju kaudu seotud äriühingud tegelevad Eestis kontoripindade renditeenuse osutamisega, müügiautomaatide ja kohviteenuste osutamisega, ilu- ja kosmeetikatoodete jae- ja hulgimüügiga ning tervise- ja spordiklubide opereerimisega, infotehnoloogia lahenduste pakkumisega transpordisektorile, kultuuri-, meelelahutus-, spordijm ürituste piletite müügi vahendamise, samuti raamatute jae- ja hulgimüügiga, raamatukirjastamisega, ja toitlustusteenuse pakkumisega ning ärinõustamise ja juhtimisalase nõustamisega. Osaühing VKG ELEKTRIVÕRGUD tegeleb elektrienergia müügi ning elektrienergia võrguteenuse osutamine jaotusvõrgu kaudu ja OÜ VIRU RMT ettevõtja osa, tegeleb elektritaristu hooldusteenustega. Seega puudub koondumise osaliste äritegevustes Eestis horisontaalne kattuvus.

Koondumise osaliste äritegevuste vahel esineb vertikaalne seos, kuivõrd AS-i BaltCap fondidega valitseva mõju kaudu seotud äriühingud ostavad elektrienergiat ja elektrivõrguteenust kolmandatelt isikutelt.

Elektrienergia jaemüügi kaubaturul käibivaks kaubaks on elektrienergia müük lõpptarbijatele. Elektrienergia jaemüügi osas piiritleb Konkurentsiamet kaubaturu geograafilise ulatuse kogu Eesti territooriumiga. Sarnaselt on elektrienergia jaemüügi kaubaturu piiritletud Konkurentsiamet ka varasemas otsuses¹. Koondumise teate kohaselt müüdi Eestis 2022. aastal elektrienergiat 6513,4 GWh. Osaühing VKG ELEKTRIVÕRGUD müüs 2022. aastal elektrienergiat [.....], seega on turuosa ligikaudu [0-5]%.

---

¹ https://www.konkurentsiamet.ee/sites/default/files/Koondumised/31-2021_arakiri_28.06.2021_otsus_5-5-2021-046

Elektrituruseaduse § 8 lg 3 kohaselt on jaotusvõrguettevõtja juriidiline isik, kes osutab võrguteenust jaotusvõrgu kaudu ning vastutab jaotusvõrgu käitamise, hoolduse ja arendamise eest oma teeninduspiirkonnas ja selle ühendamise eest teiste võrkudega. Koondumise teate kohaselt tegutseb Osühing VKG ELEKTRIVÕRGUD võrguettevõtjana ja osutab elektrienergia võrguteenust jaotusvõrgu kaudu Ida-Virumaal: Narva linnas, Narva-Jõesuus ja Sillamäe linnas (v.a Sillamäe sadama piirkond). Euroopa Komisjon on piiritlenud elektrienergia jaotusvõrguteenuste puhul geograafilise turu ühe jaotusvõrguga, leides, et konkreetse tarbija jaoks ei ole elektrienergia jaotus läbi ühe jaotusvõrgu asendatav jaotusega läbi mistahes teise jaotusvõrgu (ehk kuna ettevõtjate tegevuspiirkonnad ei kattu, siis moodustab iga võrk eraldi kaubaturu).² Ka Konkurentsiamet on oma varasemas praktikas lähtunud samasugusest turumääratlusest.³ Osühing VKG ELEKTRIVÕRGUD puhul on tegemist olulist vahendit (loomulik monopol) omava ettevõtjaga KonkS § 15 tähenduses, kelle turuosa jaotusvõrguteenuste müügi kaubaturul oma teeninduspiirkonnas on nii enne koondumist kui ka koondumise järgselt 100%.

Koondumise teate kohaselt elektri- ja sidevõrkude ehituse ja hooldusega tegeleb Eestis põhiliselt Enefit Connect OÜ, mille müügitulu 2022. aastal Eestis oli 64 022 000 eurot⁴. OÜ-le VIRU RMT kuuluva elektritaristu hooldusteenuste ettevõtte müügitulu 2022. aastal [...] eurot. Arvestades nimetatud ettevõtjate müügitulu, siis on OÜ-le VIRU RMT kuuluva elektritaristu hooldusteenuste ettevõtte müügitulu ligikaudu [0-5]%

3.3 Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Konkurentsiameti hinnangul ei mõjuta koondumine oluliselt konkurentsiolukorda elektrienergia müügi ning elektri- ja sidevõrkude ehituse ja hoolduse valdkonnas.

Elektrivõrguteenust osutavad ettevõtjad, sh Osühing VKG ELEKTRIVÕRGUD on juba olemuslikult loomulikku monopoli omavad ettevõtjad, mis tegutsevad jaotusvõrguteenuste valdkonnas, kus konkurentsi toimimine ei ole üldjuhul võimalik.

Eelnevat arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu oluliselt konkurentsiolukord kaubaturudel, kus koondumise osalised tegutsevad, ega muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa BaltCap Infrastructure Fund II usaldusfond ja Osühing VKG

² Case No COMP/M.5827 Elia IFM / 50Hertz, p 23,

Case No COMP/M.3440 EDP/ENI / GDP, p-d 34 ja 75,

³ https://www.konkurentsiamet.ee/sites/default/files/Koondumised/34-2021_arakiri_03.08.2021_otsus_5-5-2021-052.pdf

⁴ <https://public-docs.energia.ee/enefit-connect/majandusaasta-aruanne-2022.pdf>

ELEKTRIVÕRGUD ning OÜ VIRU RMT ettevõtja osa koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee

Peadirektor

Konkurentsiameti 23.11.2023 otsuse nr 5-5/2023-041 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused ja isikuandmed, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Anneli Laurits/ 12.12.2023